

5. В. М. Швирка Віртуальна екскурсія як засіб патріотичного виховання шкільної молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle>

6. Чуйко О.В. Соціальна реабілітація: підходи до змістових характеристик процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://core.ac.uk/download/229859118.pdf>

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Дударчук К.Д.

*Тернопільський національний педагогічний
університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль, Україна*

Введення воєнного стану в Україні внаслідок російської агресії негативно вплинуло на всі сторони соціально-економічного життя України, зокрема й на туристичну галузь. Безумовно, події з 24 лютого 2022 року змушують туристів утримуватись від подорожей та відвідування туристичних місць нашої країни. Крім того, більшість туристичних компаній за кордоном встановили рекомендації та обмеження щодо обережності при плануванні свого маршруту по Україну. Втім, війна хоч і завдала нищівного удару по туристичній галузі України, все ж не зупинила повністю функціонування туристичного бізнесу.

Західні регіони України відносно зберегли свій туристичний потенціал. Відвідання музеїв, походи в гори, спелеотури, лікувально-оздоровчі тури та низка інших видів туризму та відпочинку продовжують пропонуватися суб'єктами туристичного бізнесу. За перше півріччя 2022 року сума туристичного збору склала 89 млн. 420 тис. грн., що майже на 29% більше в порівнянні з аналогічним періодом 2021 року - тоді до бюджету надійшло 69 млн. 453 тис. грн [5].

До лідерів за сплатою туристичного збору увійшли місто Київ, а також Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська та Київська області.

Попит на внутрішній туризм лише частково компенсує загальне падіння — туристична індустрія все ще залишається у складній ситуації, а зимовий сезон 2022/23 стане випробуванням для галузі. У

жовтні 2022 року тури Україною забронювали майже вдвічі більше людей, аніж за аналогічний період попереднього року.

За статистичними даними українського туроператора Join UP!, у структурі продажів туроператора серед турів Україною наразі переважають санаторні - 44,4% замовлень у жовтні 2022 року відносяться саме до цієї категорії. На другому місці - поїздки в Карпати (29%) заради ретриту й оздоровлення. Треті за популярністю - гірськолижні напрями (19,5%), але з тенденцією до зростання в зимовий період. Також українці купують тури до санаторіїв на морському узбережжі, автобусні подорожі країною, обирають міський туризм і спеціалізований дитячий відпочинок (див. рис.1).

Напрямки внутрішнього туризму

Станом на початок листопада 2022

Рис. 1. Попит на послуги внутрішнього туризму в Україні у 2022 році [9].

Продовжує звужуватись горизонт планування подорожі — цей процес почався ще за часів пандемії коронавірусу. Якщо до 2020 року українці планували поїздки завчасно (від 30 днів - до року), то надалі цей час постійно скорочувався. Наразі в галузі фіксують зміну попиту - туристи бронюють тури буквально в останню мить, або з не дуже глибоким плануванням.

Сфера гостинності та індустрія розваг також продовжують функціонувати. Кафе, бари та ресторани продовжують приймати відвідувачів. Театри та кінотеатри теж не припинили свою роботу,

виконавці надалі дають концерти. Щоправда, концепт дещо змінився. Так, наприклад, одним із концертних майданчиків столиці України стало Київське метро. Метрополітен почав приймати різноманітні івенти з квітня 2022 р. Там встигли виступити відомі українські артисти, проводив свої пресконференції Володимир Зеленський, мільярдер Річард Бренсон. Заходи, що там проводяться, часто є благочинними. Так під час концерту «Океану Ельзи» на станції «Золоті ворота» 24 квітня 2022 р. зібрали понад 8 млн. грн.. для дітей, котрі постраждали через війну.

Щодо перспектив післявоєнного відновлення сфери туризму - популярним його видом буде військовий туризм. Тури по місцях, де проходили активні бойові дії, міста та села, які пережили окупацію і вже стали відомими на весь світ, безумовно викличуть інтерес в українських та іноземних туристів. Так, війни руйнують міста, нищать туристичну інфраструктуру, однак дестинації, котрі були відновлені після війни володіють низкою переваг. Регіони, які пережили тривалу окупацію, захоче відвідати багато туристів. Тому після їх звільнення їх можна буде перетворити на своєрідні «музеї окупації» із турами по визначних місцях військової звитяги народу України.

Список використаних джерел

1. Внутрішній туризм в Україні зростає попри бойові дії // Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3619754-vnutrisnij-turizm-v-ukraini-zrostaє-popri-bojovi-dii.html>
2. Київ незламний: у столиці проходять екскурсії воєнним маршрутом. URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/67370>
3. Маджумдар К., Гончарова К. Повстати з руїн. Які країни після війни стали популярними у туристів? // РБК-Україна. 2022. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/travel/-1647724135.html>
4. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / за заг. ред. проф. В.Г. Герасименка, Одеса: Астропринт, 2013. 335 с.
5. Турзбір в Україні за перше півріччя 2022 року зріс майже на 29%. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/turzbir-v-ukrayini-za-pershe-pivrichchya-2022-roku-zris-mayzhe-na-29>.
6. Україна отримала рекордні 244 млн. грн. туристичного збору // Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

blog/ukrayina-otrimala-rekordni-244-mln-grn-turistichnogo-zboru

7. Щербакова Н.О. Стан туристичної галузі України та процес її відтворення в післявоєнний період // Економіка та суспільство. 2022. № 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1353>.

8. Як війна змінить мандрівки Україною після перемоги над ворогом. URL: www.rbc.ua/ukr/travel/novaya-stranitsa-voyna-izmenit-puteshestviya-1649942226.html

9. Fastovets O. (2022). Туризм в Україні в умовах воєнного стану. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*, 3(80), 87-97. <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2022-3-87-97/>

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Жук Ю. І., Лемега Н. М.

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна*

yuriy.zhuk@lnu.edu.ua, nadiia.lemega@lnu.edu.ua

Місто Львів – туристичний центр національного та світового значення, де сконцентровано понад 2500 історичних та архітектурних пам'яток. Істоична частина міста та Святоюрський комплекс у 1998 році було включено до Світової спадщини ЮНЕСКО.

Історико-культурні рекреаційні ресурси відіграють роль туристичних магнітів Львівщини. Видатні пам'ятки історії, культури та архітектури, унікальні споруди у комплексі творять історико-культурний потенціал міста та області, формують його позитивний туристичний імідж. Духовні та метріальні цінності нації мають особливе значення, оскільки впливають на формування світогляду людей. Ознайомлення з історико-культурними атракціями Львова та області є однією з ключових туристичних потреб гостей, а також виступають потужним туристичним ресурсом, який активно використовується з метою отримання прибутку від туристичної діяльності.